

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS ARCHYVŲ DEPARTAMENTE PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2011 m. gegužės 26 d. Nr. FA-P-50-7-38
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2010-06-14 pavedimą Nr. P-50-7

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Jolanta Morozovienė (grupės vadovė)
Ona Kunigėlienė

Auditas pradėtas 2010-06-14
Auditas baigtas 2011-05-26

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Pastebėjimai dėl buhalterinės apskaitos ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų	6
2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo	6
2.1. Dėl investicinio projekto vykdymo	6
2.2. Dėl valstybės lėšų ir turto naudojimo	7
2.3. Dėl priemokų iš kitų šaltinių	8
2.4. Dėl darbo užmokesčio asignavimų naudojimo	8
3. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas	9
4. Rekomendacijos	9
Priedai	11

IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti: valstybės biudžeto asignavimų 2011 metams planavimą teisėtumo požiūriu; audituojamo subjekto 2010 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo požiūriu.

Audituojamas subjektas – Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, adresas: Algirdo g. 31, 03219 Vilnius, kodas 188697087. Vadovaujantis nutarimu¹ nuo 2011 m. sausio 1 d. pasikeitė Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavadinimas – jis vadinamas Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, patvirtinti Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos nuostatai.

Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija. Svarbiausi jos uždaviniai dalyvauti formuojant valstybės politiką ir strategiją dokumentų valdymo ir naudojimo srityje, administruoti Nacionalinį dokumentų fondą ir prižiūrėti, kaip laikomasi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo, administruoti valstybinę archyvų sistemą. Lietuvos archyvų departamentas yra biudžetinė įstaiga. Lietuvos archyvų departamentas finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto teisės aktų nustatyta tvarka. Departamentui finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos. Lietuvos archyvų departamentui vadovauja generalinis direktorius, kurį skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų Ministras Pirmininkas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Generalinis direktorius yra pavaldus Ministrui Pirmininkui.

Audituojamu laikotarpiu departamentui iki 2010-12-15 d. vadovavo generalinis direktorius Vidas Grigoraitis, nuo 2010-12-17 d. generalinis direktorius Ramojus Kraujelis. Buhalterinę apskaitą tvarkė Finansų ir planavimo skyriaus vedėja Regina Galvonienė.

Audituojamas laikotarpis – 2010 metai.

Lietuvos archyvų departamentui pavaldžios 15 biudžetinių įstaigų: Lietuvos valstybės istorijos archyvas, Lietuvos centrinis valstybės archyvas, Lietuvos valstybės naujasis archyvas, Lietuvos ypatingasis archyvas, Lietuvos literatūros ir meno archyvas, Alytaus apskrities archyvas, Kauno apskrities archyvas, Klaipėdos apskrities archyvas, Marijampolės apskrities archyvas, Panevėžio apskrities archyvas, Šiaulių apskrities archyvas, Tauragės apskrities archyvas, Telšių apskrities archyvas, Utenos apskrities archyvas, Vilniaus apskrities archyvas.

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-12-15 nutarimas Nr. 1786 „Dėl Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavadinimo pakeitimo, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos nuostatų patvirtinimo ir pavedimo Kultūros ministerijai“, 1 p.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Valstybės, savivaldybių, Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir Valstybinio socialinio draudimo fondo 2010 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių pateikimo terminas įstatymu² pratęstas iki 2011 m. spalio 1 d.

Teisės akte numatyta,³ kad visų konsolidavimo lygių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami naudojantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacine sistema. Finansų ministro patvirtintame 2010 metų konsolidavimo kalendoriuje⁴ nurodyta, kad Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir jam pavaldžios įstaigos finansines ataskaitas šioje sistemoje turi pateikti iki gegužės 26 d., o Lietuvos archyvų departamentas konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį turi parengti ir patvirtinti liepos mėn.

Kadangi finansinių ataskaitų rinkiniai bus pateikti Finansų ministerijai ir patikrinti po birželio 1 d., o vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁵ audito išvada turi būti pateikta ne vėliau kaip birželio 1 d., todėl nuomonės dėl Lietuvos archyvų departamento finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumo audito išvadoje nepareiškiami.

Audito metu buvo vertinamas ūkinių operacijų registravimas apskaitoje pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS) ir audituojamas Lietuvos archyvų departamento 2010 metų biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų 2010 m. gruodžio 31 d. aiškinamasis raštas, 2011-01-31 Nr. V6-25;
- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti, 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3);
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4).

² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (2011-04-21 įstatymo Nr. XI-1343 redakcija), 32 str. 7 d.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-16 nutarimas Nr. 730 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir viešojo sektoriaus subjektų, atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, nustatymo“, 2.7 p.

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-05-03 įsakymas Nr. 1K-171 „Dėl 2010 metų konsolidavimo kalendoriaus patvirtinimo“.

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. 26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), 44 p.

Departamentas ir jai pavaldžios įstaigos 2010 metais vykdė dvi programas:

- 01.01. „Nacionalinio dokumentų fondo administravimas“;
- 01.88. „Archyvų paslaugų specialioji programa“.

Šioms programoms patvirtinta 16 916,00 tūkst. Lt asignavimų: 14 779,0 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 12849,3 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 2137,0 tūkst. Lt turtui įsigyti⁶. Be to, 2009 metais nepanaudotas specialiosios programos likutis, kuris sudaro 199,8 tūkst. Lt (192,8 tūkst. Lt išlaidoms ir 7,0 tūkst. Lt turtui įsigyti), perkeltas į 2010 metų asignavimų planą.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditiui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis: 2 proc. (336,85 tūkst. Lt) visų kasinių išlaidų. Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos klaidos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito metu, siekiant gauti įrodymų, reikalingų audito tikslams pasiekti, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausiose rizikos srityse;
- tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra ir nuoseklios peržiūros testai (kontrolės aplinkos tyrimas);
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros);

Vertinome, ar departamentas, vykdydama investicinį projektą „Archyvų komplekso pastato Mindaugo g. 8, Vilniuje rekonstravimas ir priestato statyba“, taikė Viešųjų pirkimų įstatyme numatytus pirkimo būdus.

Svarbiausiose audito srityse (pagrindinės ir kitos veiklos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos, ilgalaikis materialus ir nematerialus turtas) buvo atliktos vidutinės apimties savarankiškos audito procedūros. Joms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimą, patikrinimą, paklausimą, analitines ir kitas audito procedūras.

⁶ Lietuvos Respublikos 2010 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2009-12-10 Nr. XI-563; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-01-20 nutarimas Nr. 70 (2010-12-08 nutarimo Nr. 1747 redakcija) „Dėl 2010 m. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“.

Valstybės kontrolės 2010 metų valstybinio audito programoje buvo numatyta sisteminių tyrimų sritis – viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų likučių perkėlimo teisingumas. Šioje sisteminių tyrimų srityje buvo atliktos audito procedūros.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl buhalterinės apskaitos ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų

Departamentui pavaldžios įstaigos – Telšių, Tauragės ir Alytaus apskričių archyvai gautas pajamas (iš viso 20,03 tūkst. Lt) už patalpų nuomą netinkamai priskyrė prie pagrindinės veiklos kitų pajamų ir taip nesivadovavo 3-uoju VSAFAS⁷. Atkreipiame dėmesį, kad neteisingas už nuomą gautų pajamų priskyrimas turės įtakos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų tikslumui ir teisingumui.

Sutikrinus departamento ir jam pavaldžių įstaigų apskaitytus buhalterinių sąskaitų likučius su šių įstaigų balansuose nurodytais likučiais, reikšmingų neatitikimų nenustatyta.

2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo

2.1. Dėl investicinio projekto vykdymo

Departamentas, vykdydama investicinį projektą „Archyvų komplekso pastato Mindaugo g. 8, Vilniuje rekonstravimas ir priestato statyba“, su UAB „Kaminta“ pasirašydamas statybos rangos sutartį pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą⁸, nes sutartyje pakeitė pirkimo dokumentuose ir pasiūlymuose nustatytas pirkimo sąlygas.

Departamentas pagal statybos darbų viešojo pirkimo dokumentus⁹ įvykdė atvirą viešojo pirkimo konkursą ir su UAB „Kaminta“ pasirašė statybos rangos sutartį¹⁰, kurios bendra vertė 21 585 279 Lt. Sutarties 6.1 punkte numatyta, kad prieš pradėdant statybos darbus užsakovas rangovui sumoka 800 tūkst. Lt avansą paruošiamiesiems darbams atlikti ir statybinėms medžiagoms įsigyti. Taip pat numatė, kad šalių rašytiniu susitarimu, esant būtinybei, užsakovas gali sumokėti avansinius mokėjimus statybinėms medžiagoms ir įrangai įsigyti. Tačiau pirkimo sąlygose avansas nebuvo numatytas.

⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-379 (2009-12-16 įsakymo Nr. 1K-457 redakcija) patvirtintas 3-iasis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Veiklos rezultatų ataskaita“, 14 p.

⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 įstatymo Nr. X-471 redakcija), 18 str. 3 d.

⁹ Archyvų komplekso (8.10) Mindaugo g. 8, Vilniuje, statybos darbų viešojo pirkimo dokumentai, 2008-04-25 Nr. (5.1)V6-135.

¹⁰ Statybos rangos sutartis, 2008-09-08 Nr. F8-16/Rv 08-05.

Departamentas, vykdydamas investicinį projektą, sudarė statybos rangos sutartį ir taip pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą¹¹, nes sutartyje numatė rangovui mokėti 800 tūkst. Lt avansą, nors pirkimo dokumentuose avansas nebuvo numatytas.

2.2. Dėl valstybės lėšų ir turto naudojimo

Departamentui pavaldi įstaiga – Lietuvos centrinis valstybės archyvas nesivadovavo Vyriausybės nutarimu¹² patvirtintomis Valstybės materialiojo turto viešo nuomos konkurso organizavimo taisyklėmis, nes neorganizavo valstybės materialiojo turto viešo nuomos konkurso ir nesudarė patalpų nuomos sutarties su Teresos Vaskovos individualia įmone. Lietuvos centrinis valstybės archyvas sudarė sutartį¹³ su šia įmone tik dėl patiekalų pristatymo savo darbuotojų maitinimui darbo dienomis, tačiau mokesčių už komunalines paslaugas ar kt. mokesčių sutartyje nenumatė. Audito metu pastebėjome, kad įmonė Lietuvos centriniam valstybės archyvui nuolat teikė maitinimo paslaugas, neatlygintinai naudojosi archyvo patalpomis, šiluma, vandeniu, elektros energija ir kt.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas valstybės biudžeto asignavimus panaudojo ne savo įstaigos veiklos programoms vykdyti, o šios individualios įmonės veiklos išlaidoms padengti, t. y. apmokėjo už suteiktas komunalines paslaugas.

Departamentui pavaldi įstaiga Telšių apskrities archyvas sudarė penkias patalpų nuomos sutartis¹⁴, kuriose nenumatė nuomininkams mokesčių už teikiamas komunalines paslaugas.

Šios departamentui pavaldžios įstaigos valstybės biudžeto asignavimus, skirtus programos vykdymo tikslams, panaudojo kitiems ūkio subjektams suteiktoms komunalinėms paslaugoms apmokėti, negavo pajamų už suteiktas patalpas ir paslaugas, o kiti ūkio subjektai naudodami viešuosius išteklius gavo ekonominę naudą, apmokėtą valstybės biudžeto lėšomis.

Departamentui pavaldi įstaiga – Lietuvos centrinis valstybės archyvas neorganizavo valstybės materialiojo turto viešo nuomos konkurso ir nesudarė patalpų nuomos sutarties su individualia įmone, o kita pavaldi įstaiga – Telšių apskrities archyvas patalpų nuomos sutartyse nenumatė nuomininkams mokesčių už teikiamas komunalines paslaugas, taigi nesivadovavo Valstybės materialiojo turto viešo nuomos konkurso organizavimo taisyklėmis.

Šie archyvai valstybės turtą valdė, naudojo ir juo disponavo neefektyviai ir neracionaliai – nesivadovavo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme¹⁵ nustatytais turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principais.

¹¹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 įstatymo Nr. X-471 redakcija), 18 str. 3 d.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimas Nr. 1524 (2007-05-09 nutarimo Nr. 485 redakcija).

¹³ Sutartis, 2010-01-05 Nr. V6-10.

¹⁴ Valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos sutartys: 2010-01-04 Nr. 1, 2008-06-10 Nr. 2, 2006-10-12-Nr. 3, 2006-10-12 Nr. 1, 2007-03-30 Nr. 4.

2.3. Dėl priemonų iš kitų šaltinių

Departamentui pavaldi įstaiga – Lietuvos centrinis valstybės archyvas, įgyvendindamas tarptautinį „eContentplus“ programos finansuojamą projektą „EFG – Europos filmų tinklas“¹⁶, 2010 m. skyrė ir išmokėjo iš šiam projektui skirtų lėšų savo darbuotojams priemokas už papildomus darbus, nesudariusi papildomų darbo sutarčių.

Atkreipiame dėmesį, kad, vadovaujantis Vyriausybės nutarimu patvirtinta metodika¹⁷, priedai ir priemokos valstybės tarnautojams ir darbuotojams, gaunantiems darbo užmokesį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, mokami iš įstaigai, kurioje valstybės tarnautojas eina pareigas ar darbuotojas dirba, patvirtinto darbo užmokesčio fondo. Atsižvelgiant į tai, kad metodika nenustato, kad priedai ir priemokos galėtų būti mokami iš kitų šaltinių (ne darbo užmokesčio fondo), priedų ir priemonų mokėti iš kitų šaltinių, jei nesudaryta atskira darbo sutartis, nėra teisinio pagrindo. Todėl šiuo atveju, vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymu¹⁸, turėjo būti išduoti leidimai dirbti kitą darbą ir su darbuotojais sudarytos papildomo darbo sutartys.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas savo darbuotojams priemokas iš kitų šaltinių už papildomus darbus skyrė nesivadovaudamas teisės aktais.

2.4. Dėl darbo užmokesčio asignavimų naudojimo

Lietuvos centrinis valstybės archyvas valstybės biudžeto asignavimus naudojo ne pačiu ekonomiškiausiu būdu. Sumažėjus darbo užmokesčio fondui, siekiant sutaupyti biudžeto asignavimus, 2010 metais 25 darbuotojų atleista šalių susitarimu¹⁹. Atleistiems darbuotojams išmokėta 136,5 tūkst. Lt išėitinių kompensacijų. Mūsų nuomone, nepakankamai buvo įvertinta galimybė sutaupyti asignavimus gaunant didžiausią naudą, nes darbuotojams buvo skirtos iki 8 vidutinių mėnesių darbo užmokesčio dydžio išėitinės kompensacijos. Pavyzdžiui:

Nuo 2010-01-15 įsakymais buvo atleisti 25 darbuotojai ir jiems išmokėtos vidutinio darbo užmokesčio dydžio išėitinės išmokos: 5 darbuotojams 8 mėn., 5 – 7 mėn., 7 – 6 mėn., 1 – 5 mėn., 3 – 4 mėn., 4 – 3 mėn.

Jeigu atleidžiant darbuotojus būtų buvęs taikytas Darbo kodekso 129 straipsnis, tai išėitinės išmokos būtų buvusios mokamos atsižvelgiant į darbuotojo nepertraukiamą darbo stažą toje darbovietėje ir būtų skirtos ir išmokėtos 5 darbuotojams 6 mėn., 6 – 5 mėn., 6 – 4 mėn., 4 – 2 mėn., 4 – 1 mėn. vidutinio darbo užmokesčio dydžio išėitinės išmokos.

Kadangi darbuotojai buvo atleisti dėl ekonominių priežasčių, jie galėjo būti atleisti pagal Darbo kodekso 129 straipsnį²⁰ – kai darbuotojas atleidžiamas darbdavio iniciatyva dėl ekonominių ar kitų

¹⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2006-07-18 įstatymo Nr. X-771 redakcija), 81 str. 2, 3 ir 4 p.

¹⁶ Vokietijos filmų instituto ir Europos bendrijos paramos 2008-07-22 sutartis Nr. ECP-2007-DILI-517006.

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-03-03 nutarimu Nr. 280 patvirtinta Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokesį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės piniginių fondų darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodika.

¹⁸ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (2005-12-22 įstatymo Nr. X-464 redakcija), 16¹ str.

¹⁹ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas (patvirtintas 2002-06-04 įstatymu Nr. IX-926), 125 str. 1 d.

²⁰ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas (patvirtintas 2002-06-04 įstatymu Nr. IX-926), 129 str.

svarbių priežasčių, o didžiausios išeitinės kompensacijos išmokos dydis darbuotojams būtų buvęs iki 6 mėnesių vidutinių darbo užmokesčio dydžių, atsižvelgiant į darbuotojo nepertraukiamą darbo stažą darbovietėje²¹. Tokiu būdu būtų buvę sutaupyta 44,1 tūkst. Lt asignavimų darbo užmokesčiui ir kreditinis įsiskolinimas 2010 metų pabaigoje šia suma būtų buvęs mažesnis.

Pažymime, kad šio archyvo 2010 metų pradžioje kreditinio įsiskolinimo likutis buvo 3,0 tūkst. Lt, o 2010 pabaigoje sudarė 252,1 tūkst. Lt: 105,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui (80,1 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 24,9 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokos) ir 144,1 tūkst. Lt įsiskolinimas už prekes ir paslaugas.

Mūsų nuomone, Lietuvos valstybės centrinis archyvas, nutraukęs darbo sutartis su 25 darbuotojais šalių susitarimu, valstybės biudžeto asignavimus išeitinėms kompensacijoms išmokėti panaudojo ne pačiu ekonomiškiausiu būdu, nes darbuotojus atleidus darbdavio iniciatyva dėl ekonominių ar kitų svarbių priežasčių būtų buvę sutaupyta 44,1 tūkst. Lt.

3. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas

Atlikus audito procedūras nustatyta, kad departamente vidaus kontrolės sistema buvo sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus; pagrindinės vidaus kontrolės procedūros sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Tačiau audito metu nustatyti departamento ir jo pavaldžių įstaigų vykdomos veiklos vidaus kontrolės trūkumai vykdant investicinį projektą, naudojant valstybės turtą ir lėšas ir kitų sričių klaidos rodo, kad vidaus kontrolės sistema departamente veikė nepatikimai, todėl ji vertinama kaip patenkinama.

4. Rekomendacijos

Dėl audito metu nustatytų dalykų ir teiktų rekomendacijų departamentas buvo informuotas 2010 m. gruodžio 3 d. raštu Nr. S-(50-1695)-2524, Lietuvos centrinis valstybės archyvas – 2011 m. gegužės 9 d. raštu Nr. S-(50-1694)-953.

Atsižvelgdami į ataskaitoje išdėstytus dalykus rekomenduojame:

1. Įpareigoti pavaldžią įstaigą – Telšių apskrities archyvą papildyti sudarytas Valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos sutartis ir nuomininkams kas mėnesį sutartyse numatyti mokesčius už vandenį, energiją ir komunalinius patarnavimus (2.2 poskyris, 7 psl.);

²¹ Ten pat, (pakeista 2005-05-12 įstatymu Nr. X-188), 140 str.

2. Įpareigoti pavaldžią įstaigą – Lietuvos centrinį valstybės archyvą:

2.1. Sudaryti valstybės materialiojo turto patalpų nuomos sutartį su maitinimo paslaugas teikiančia Teresos Vaskovos individualia įmone vadovaujantis teisės aktais ir joje nurodyti nuompinigių dydį ir kitus mokesčius už teikiamas paslaugas (2.2 poskyris, 7 psl.);

2.2. Sudaryti su darbuotojais papildomo darbo sutartis, siekiant teisėtai išmokėti atlyginimą už papildomą darbą iš kitų šaltinių (2.3 poskyris, 8 psl.).

3. Įpareigoti pavaldžias įstaigas pajamas, gaunamas už turto nuomą, priskirti prie kitos veiklos pajamų ir finansinėse ataskaitose nurodyti taip, kaip numatyta 3-iajame VSAFAS (1 poskyris, 6 psl.).

Rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. priedą) pateikti audituojamo subjekto tolimesni veiksmai ir rekomendacijų įvykdymo terminai.

L. e. p. 5-ojo audito departamento direktorė

Rasa Gabrilavičienė

L. e. p. 5-ojo audito departamento
vyresnioji valstybinė auditorė

Jolanta Morozovienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos archyvų departamente prie Lietuvos
Respublikos Vyriausybės atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai ²²	Rekomendacijos įvykdymo terminas (data) ²³
1	2	3	4
Rekomendacijos ataskaitoje			
1.	Įpareigoti pavaldžią įstaigą – Telšių apskrities archyvą papildyti sudarytas Valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos sutartis ir nuomininkams kas mėnesį sutartyse numatyti mokesčius už vandenį, energiją ir komunalinius patarnavimus	Įpareigojome pavaldžią įstaigą - Telšių apskrities archyvą papildyti sudarytas Valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos sutartis ir nuomininkams kas mėnesį sutartyse numatyti mokesčius už vandenį, energiją ir komunalinius patarnavimus	2011-12-01
2.	Įpareigoti pavaldžią įstaigą – Lietuvos centrinę valstybės archyvą sudaryti valstybės materialiojo turto patalpų nuomos sutartį su maitinimo paslaugas teikiančia Teresos Vaskovos individualia įmone vadovaujantis teisės aktais ir joje nurodyti nuompinigių dydį ir kitus mokesčius už teikiamas paslaugas	Įpareigojome pavaldžią įstaigą - Lietuvos centrinę valstybės archyvą vadovaujantis teisės aktais sudaryti valstybės materialiojo turto patalpų nuomos sutartį su maitinimo paslaugas teikiančia T. Vaskovos individualia įmone ir joje nurodyti nuompinigių dydį ir kitus mokesčius už teikiamas paslaugas	2011-08-31
3.	Įpareigoti pavaldžią įstaigą – Lietuvos centrinę valstybės archyvą sudaryti su darbuotojais papildomo darbo sutartis, siekiant teisėtai išmokėti atlyginimą už papildomą darbą iš kitų šaltinių	Įpareigojome pavaldžią įstaigą - Lietuvos centrinę valstybės archyvą sudaryti su darbuotojais papildomo darbo sutartis, siekiant teisėtai išmokėti atlyginimą už papildomą darbą iš kitų šaltinių	2011-08-31
4.	Įpareigoti pavaldžias įstaigas pajamas, gaunamas už turto nuomą, priskirti prie kitos veiklos pajamų ir finansinėse ataskaitose nurodyti taip, kaip numatyta 3-iajame VSAFAS	Įpareigojome pavaldžias įstaigas - Telšių, Tauragės ir Alytaus apskrities archyvus pajamas, gaunamas už turto nuomą, priskirti prie kitos veiklos pajamų ir finansinėse ataskaitose nurodyti taip, kaip numatyta 3-iajame VSAFAS	2011-06-30
Rekomendacijos rašte			
1.	Patvirtinti buhalterinės apskaitos registrus, jų formas, ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo apskaitoje detalius nurodymus	Įdiegus standartizuotą finansų valdymo ir apskaitos informacinę sistemą (toliau-FVAIS) bus parengti ir pateikti Lietuvos vyriausiajam archyvarui tvirtinti Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos buhalterinės apskaitos politiką reglamentuojančių teisės	2011-09-30
L. e. p. vyresnioji valstybinė auditorė			Jolanta Morozovienė
tel. (8 5) 266 6816, faks. (8 5) 266 6761, el. p. jmorozoviene@vkontrolė.lt			

²² Numatyta audituojamo subjekto.

²³ Numatyta audituojamo subjekto.